

Samenscholing op coole pleinen

Stimuleren van spelen, bewegen,
ontmoeten en klimaatadaptatie

Toolbox

Creatieve methoden en instrumenten
voor het betrekken van bewoners

Colofon

Uitgave

Hanze, Kenniscentrum NoorderRuimte,
lectoraat Gezonde Stad
November 2025

Auteurs

Jeannette Nijkamp, Anna Viola Epping, Joey Koning, Nienke Veenhuis (Hanze) en Rick Heikoop (Hogeschool Rotterdam)

Met bijdragen van

Pawel Bango, Irene Baten, Floris Boogaard, Tessa Bruins, Jochem Douma, Jesper Engels, Miam van Gelderen, Luuk Immink, Ruben Keizer, Ivana Komrij, Lienneke Neele, Sygilia Nijman, Chayenne Sansaar, Isabelle Schuitemaker, Berber Onrust, Elma Oosthoek, Thijs Pacilly, Steffen Pol, Hannah Postma, Christina Pruiksma, Kylian Pueper, Arjen Renkema, Henk Rosendal, Denny Smidt, Jet Webbink, Leonie Wiekkel, Bruno de Wild en Emily Xu

Vormgeving

Anna Viola Epping

Foto's omslag

Joey Koning

Fotografie

Irene Baten (IB), Tessa Bruins (TB), Anna Viola Epping (AVE), Rick Heikoop (RH), Joey Koning (JK), Isabelle Schuitemaker (IS), Nienke Veenhuis (NV), Jet Webbink (JW) en Leonie Wiekkel (LW)

Samenwerking

Deze publicatie komt voort uit het onderzoeksproject 'Samenscholing op coole pleinen', uitgevoerd door de Hanze en Hogeschool Rotterdam. Aan dit project werkten in consortiumverband mee: Actium, Buurt- en Speeltuinwerk Rotterdam, De Huismeesters, Donker Groep, Gemeente Assen, Gemeente Groningen, Gemeente Rotterdam, GGD Groningen, GGD Rotterdam-Rijnmond, Het Floreshuis, IVN Natuureducatie, Katholieke basisschool St. Franciscus, Lefier, Openbare basisschool Blijvliet, Openbare dalton basisschool Karrepad, PolyCiviel, Vaart Welzijn, Vereniging van Groninger gemeenten, Waterschap Hollandse Delta en Woonstad Rotterdam.

Financiering

Dit onderzoek is medegefinancierd door Regieorgaan SIA, onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Meer informatie

hanze.nl/nl/onderzoeken/centers/kenniscentrum-noorderruimte/projecten/samen-scholing-op-coole-pleinen

Voorwoord

Deze toolbox komt voort uit het RAAK-publiek onderzoeksproject 'Samenscholing op coole pleinen'. In dit project is onderzoek gedaan naar een integrale aanpak bij het herinrichten van pleinen in kwetsbare wijken. Onderzocht is hoe pleinen klimaatadaptief kunnen worden gemaakt en tegelijkertijd gericht kunnen zijn op het stimuleren van spelen, bewegen en ontmoeten. Een belangrijk onderdeel van dit onderzoeksproject was het betrekken van diverse groepen bewoners, om in kaart te brengen hoe zij pleinen in hun eigen woonomgeving ervaren en wat hun behoeften en wensen zijn met betrekking tot de herinrichting hiervan. Gangbare methoden om de meningen en behoeften van bewoners te achterhalen zijn bijvoorbeeld participatiebijeenkomsten, enquêtes of interviews. De ervaring leert echter dat hiermee vaak niet alle groepen bewoners goed worden bereikt. Te denken valt bijvoorbeeld aan kinderen, (hang)jongeren en ouderen die minder mobiel zijn. Daarom is tijdens dit onderzoeksproject de ClimateHealthCafé-methodiek ontwikkeld met diverse creatieve methoden en instrumenten voor het betrekken van allerlei groepen bewoners. De ClimateHealthCafé-methodiek bouwt voort op de ClimateCafé-methodiek, die uit verschillende methoden en workshops bestaat om het functioneren van klimaatmaatregelen vast te stellen en hierover in gesprek te gaan met bewoners.

Alle creatieve methoden en instrumenten die onderdeel uitmaken van de ClimateHealthCafé-methodiek en tijdens de onderzoeksperiode zijn uitgewerkt, toegepast en getest zijn gebundeld in deze toolbox, zodat onderzoekers, gemeenten en andere partijen deze kunnen gebruiken. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in vijf categorieën:

- A. Observatie
- B. Dialoog
- C. Meten
- D. Registratie
- E. Educatie

De toolbox is eenvoudig uit te breiden met nieuwe methoden en instrumenten, zodat optimaal kan worden ingespeeld op de context en specifieke uitdagingen van uiteenlopende onderzoekslocaties.

Wij wensen u veel succes met het toepassen van deze methoden en instrumenten en veel plezier met de gesprekken die naar aanleiding hiervan ongetwijfeld tot stand komen!

A1. Observeren van ontmoetingen

Categorie: A. Observatie

Deze methode geeft inzicht in de ontmoetingen die plaatsvinden in een bepaald gebied. Je stelt het te observeren gebied vast, lokaliseert de ontmoetingen en omschrijft wat men hier precies doet. Deze methode geeft inzicht in de manier waarop de openbare ruimte gebruikt wordt voor ontmoeten.

Foto: JK

Stappenplan

Voorbereiden

Plak een kaart van de onderzoekslocatie op een harde onderplaat. Omlijn het te observeren gebied.

- 1 Vul voor het meten de invulijst in. Hierop geef je belangrijke omstandigheden aan, zoals het tijdstip, het weer en opvallende factoren.
- 2 Start de timer en observeer de ontmoetingen.
- 3 Plak voor elke ontmoeting die je ziet binnen het omliggende gebied een sticker. Nummer de stickers.
- 4 Omschrijf op de invulijst bij de bijbehorende nummers zo nauwkeurig mogelijk wat er precies gebeurt op deze plek.
- 5 Wanneer de timer afgaat, stopt de observatie.
- 6 Vul de laatste punten op de invulijst in.
- 7 Herhaal alle stappen op andere tijdstippen, dagdelen en dagen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de ontmoetingen op de onderzoekslocatie.

Een ontmoeting is een interactie tussen twee of meer mensen die (even) verblijven op een plek. Je meet het aantal stilstaande ontmoetingen, geen bewegingen.

Geschikte omstandigheden

Bij mooi weer

Doelgroep

Iedereen in de openbare ruimte

Groepsgrootte

1-3 onderzoekers

Vorbereidingstijd

1 uur

Tijdsduur per meting

10 minuten per observatie

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemiddeld

Benodigdheden

- Kaart van het gebied
- Harde onderplaat
- Stickers
- Invulijst
- Pennen

Bijlagen

- Voorbeeld observatiekaart
- Voorbeeld invulijst

Tip

Observeer vanaf verschillende plekken, zo loop je geen ontmoetingen mis.

Varianten

- Zie de kaart 'A2. Observeren van bewegingen' in deze toolbox
- Zie de kaart 'A3. Wandelobservaties' in deze toolbox

Achtergrond

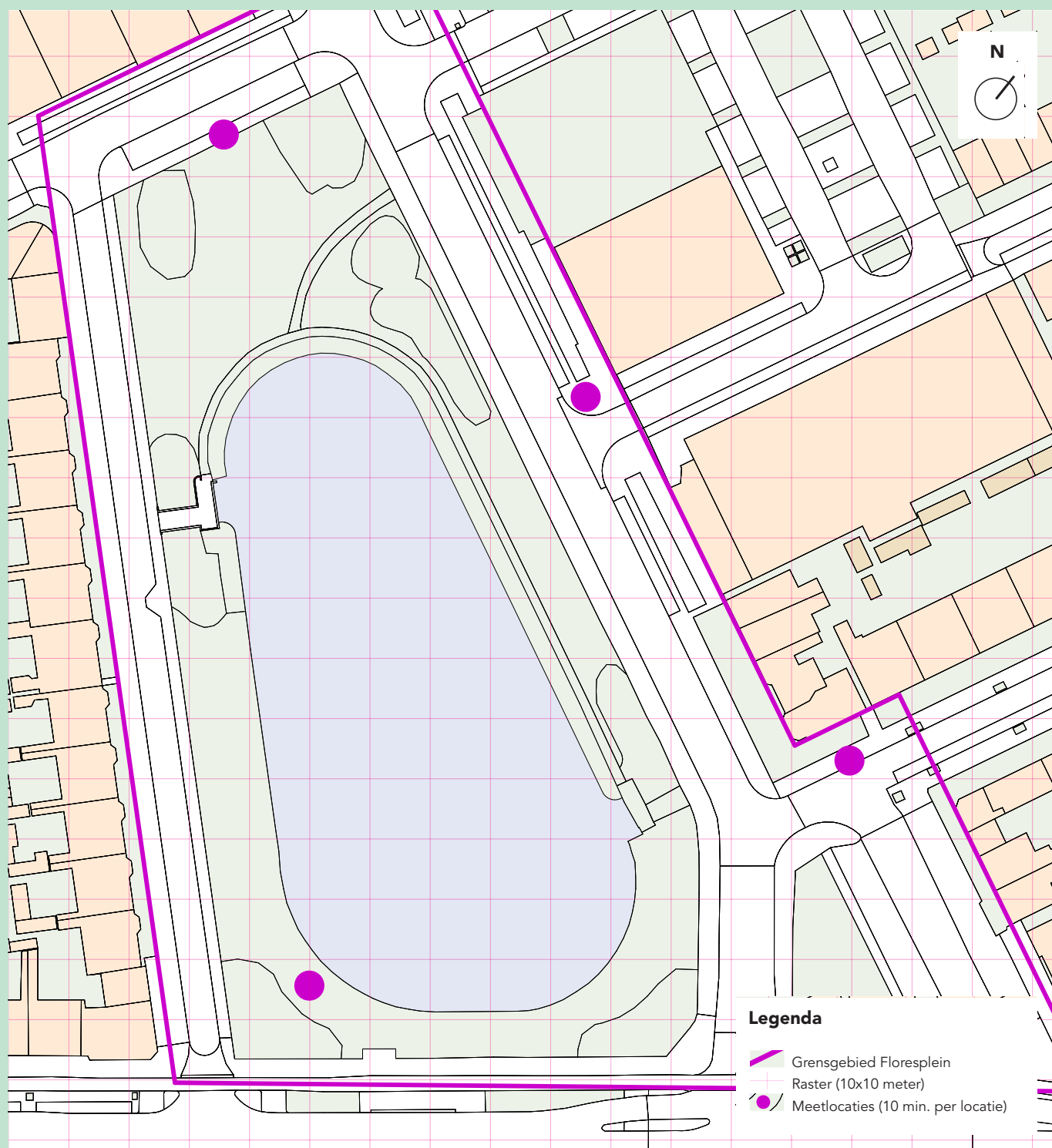
Geïnspireerd op de methode 'Sighting map', Whyte, W.H. (1980). The social life of small urban spaces. Project for Public Spaces.

Bijlage Voorbeeld observatiekaart

Hoort bij de kaart 'A1. Observeren van ontmoetingen'

Deze bijlage toont een voorbeeld van een observatiekaart. Hiermee kunnen de locaties van ontmoetingen worden vastgelegd. Deze kaart is gebruikt tijdens het ClimateHealthCafé bij het Floresplein in Groningen.

Bijlage Voorbeeld invullijst

Hoort bij de kaart 'A1. Observeren van ontmoetingen'

Deze bijlage toont een voorbeeld van een invullijst. Tijdens het observeren van ontmoetingen worden belangrijke gegevens vastgelegd op deze lijst. Deze lijst is gebruikt tijdens het ClimateHealthCafé bij het Floresplein in Groningen.

Vooraf

Datum:

Locatie:

Tijdstip:

Temperatuur:

Omschrijving weer:

Opvallende factoren:

Tijdens de meting

Omschrijving van ontmoetingen:

1.	9.
2.	10.
3.	11.
4.	12.
5.	13.
6.	14.
7.	15.
8.	16.

Naderhand

Zijn er factoren geweest die invloed hebben gehad op de metingen?

Ja/nee

Zo ja, welke:

A2. Observeren van bewegingen

Categorie: A. Observatie

Deze methode geeft inzicht in bewegingspatronen die plaatsvinden in een bepaald gebied in de openbare ruimte. Je bepaalt het te observeren gebied en lokaliseert de bewegingen van voetgangers, fietsers en gemotoriseerd verkeer. Met deze methode worden knooppunten achterhaald waar verkeersstromen elkaar tegenkomen en wordt ontdekt waar het druk is of juist rustig.

Foto: AVE

Stappenplan

Vorbereiden

Plak een kaart van de onderzoekslocatie op een harde onderplaat. Omlijn segmenten van straten of andere gebieden die je wilt onderzoeken. Nummer de segmenten.

- 1 Vul voor het meten de invulijst in. Hierop geef je belangrijke omstandigheden aan, zoals het tijdstip, het weer en opvallende factoren.
- 2 Start de timer en observeer de bewegingen in het eerste segment.
- 3 Plak voor elke beweging die je ziet een sticker in het segment. Groen is te voet, geel is op de fiets en rood is gemotoriseerd.
- 4 Wanneer de timer afgaat, stopt de observatie.
- 5 Herhaal de tweede en derde stap, totdat je alle segmenten hebt geobserveerd.
- 6 Vul de laatste punten op de invulijst in.
- 7 Herhaal alle stappen op andere tijdstippen, dagdelen en dagen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de bewegingen op de onderzoekslocatie.

Het gaat om bewegingen als onderdeel van een route van een persoon, een groep(je) mensen of een al dan niet gemotoriseerd voertuig. Je meet het aantal bewegingen, niet het aantal personen.

Geschikte omstandigheden

Bij mooi weer

Doelgroep

Iedereen in de openbare ruimte

Groepsgrootte

2-6 onderzoekers

Vorbereidingstijd

1 uur

Tijdsduur per meting

10 minuten per observatie

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemiddeld of moeilijk (afhankelijk van verkeersdruk)

Benodigdheden

- Kaart van het gebied
- Harde onderplaat
- Stickers (drie kleuren)
- Invulijst
- Pennen

Bijlagen

- Voorbeeld observatiekaart
- Voorbeeld invulijst

Tip

Maak vooraf een taakverdeling met betrekking tot welke onderzoeker de bewegingen van welke verkeersdeelnemers in kaart brengt. Wanneer je je op een drukke locatie bevindt, kan het best hard werken zijn en dan is een duidelijke taakverdeling noodzakelijk.

Varianten

- Zie de kaart 'A1. Observeren van ontmoetingen' in deze toolbox
- Zie de kaart 'A3. Wandelobservaties' in deze toolbox

Achtergrond

Geïnspireerd op de methode 'Sighting map', Whyte, W.H. (1980). The social life of small urban spaces. Project for Public Spaces.

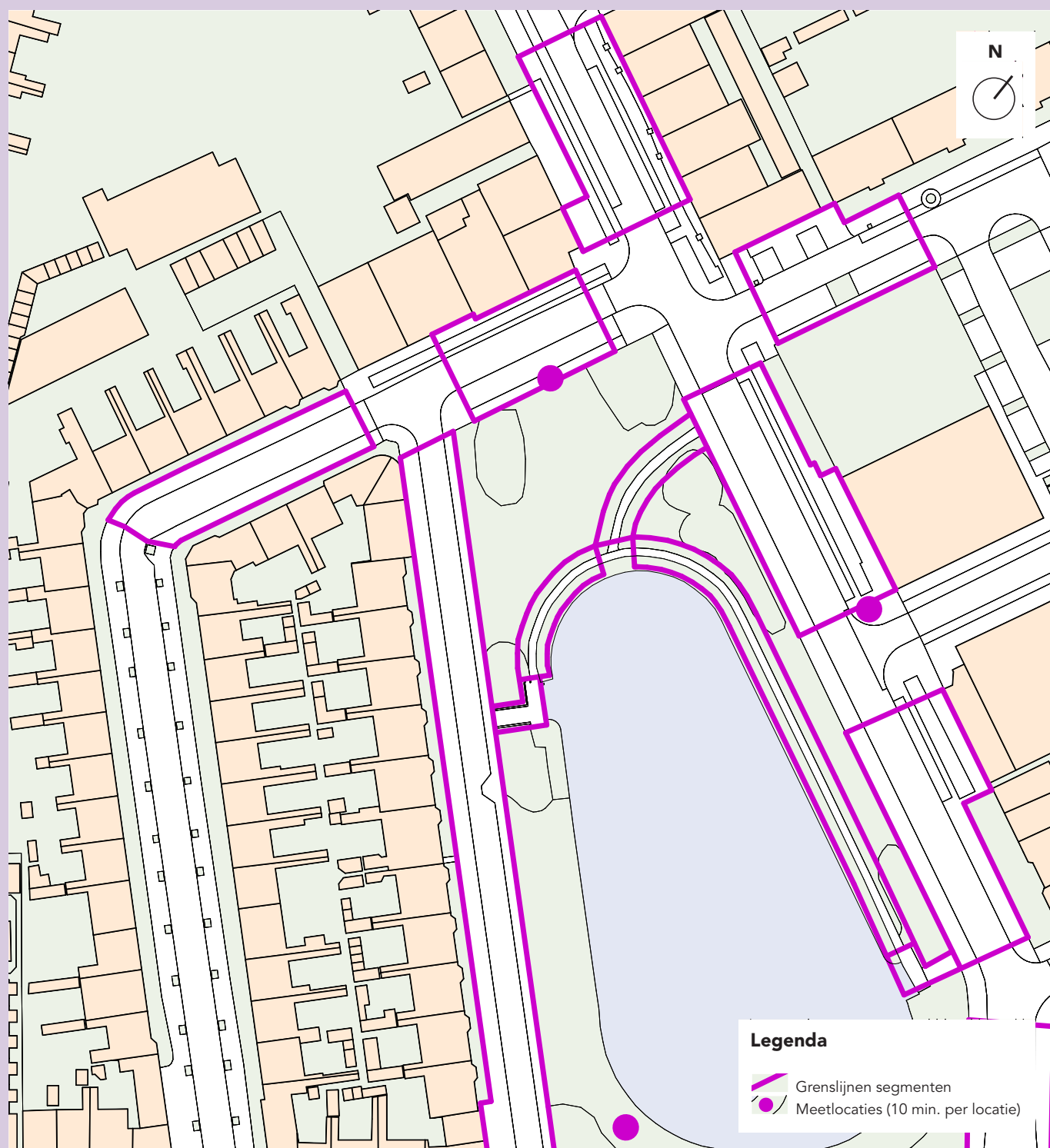

Foto: JK

Bijlage Voorbeeld observatiekaart

Hoort bij de kaart 'A2. Observeren van bewegingen'

Deze bijlage toont een voorbeeld van een observatiekaart. Hiermee kunnen de locaties van bewegingen worden vastgelegd. Deze kaart is gebruikt tijdens het ClimateHealthCafé bij het Floresplein in Groningen.

Bijlage Voorbeeld invullijst

Hoort bij de kaart 'A2. Observeren van bewegingen'

Deze bijlage toont een voorbeeld van een invullijst. Tijdens het observeren van bewegingen worden belangrijke gegevens vastgelegd op deze lijst. Deze lijst is gebruikt tijdens het ClimateHealthCafé bij het Floresplein in Groningen.

Vooraf

Datum:

Locatie:

Temperatuur:

Omschrijving weer:

Tijdens de meting, per segment:

Segment:

Segment:

Tijdstip:

Tijdstip:

Aantal voetgangers:

Aantal voetgangers:

Aantal fietsers:

Aantal fietsers:

Aantal gemotoriseerde voertuigen:

Aantal gemotoriseerde voertuigen:

Segment:

Segment:

Tijdstip:

Tijdstip:

Aantal voetgangers:

Aantal voetgangers:

Aantal fietsers:

Aantal fietsers:

Aantal gemotoriseerde voertuigen:

Aantal gemotoriseerde voertuigen:

Naderhand

Zijn er factoren geweest die invloed hebben gehad op de metingen?

Ja/nee

Zo ja, welke:

A3. Wandelobservaties

Categorie: A. Observatie

Deze methode geeft een gedetailleerd inzicht in hoe de openbare ruimte in een bepaald gebied wordt gebruikt. Je bepaalt het te observeren gebied, zet een wandelroute uit en lokaliseert al wandelend wat mensen in dit gebied doen. Met deze methode wordt achterhaald wat de drukst bezochte plekken zijn en wordt gedetailleerde informatie over het gebruik genoteerd. Als onderzoeker wandel je terwijl je observeert, zodat je de onderzoekslocatie vanaf meerdere perspectieven kan zien en van dichtbij kan observeren.

Stappenplan

Voorbereiden

Print de invulijst en een kaart van de onderzoekslocatie met daarop afgebeeld de wandelroute.

- 1 Vul voor het meten de invulijst in. Hierop geef je belangrijke omstandigheden aan, zoals het tijdstip, het weer en opvallende factoren.
- 2 Start met wandelen. Bij elke observatie wordt exact dezelfde route afgelegd.
- 3 Noteer de locatie van elke gebruiker op de observatiekaart.
- 4 Noteer per gebruiker op de invulijst wat deze doet.
- 5 Wanneer de route is afgelegd, stopt de observatie.
- 6 Vul de laatste punten op de invulijst in.
- 7 Herhaal de tweede tot en met de zesde stap op andere tijdstippen, dagdelen en dagen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van het gebruik van de onderzoekslocatie.

Een gebruiker is iemand die een locatie in de openbare ruimte in het onderzoeksgebied gebruikt, dit kan zowel in stilstaande toestand als in beweging zijn. Je registreert hier een persoon of een groepje mensen. Je meet dus per gebruik, niet per persoon.

Geschikte omstandigheden

Bij mooi weer

Doelgroep

Iedereen in de openbare ruimte

Groepsgrootte

1-2 onderzoekers

Vorbereidingstijd

1 uur

Tijdsduur per meting

Duur van de wandeling

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemiddeld

Benodigdheden

- Kaart van het gebied
- Invulijst
- Pennen

Bijlagen

- Voorbeeld invulijst

Tip

Maak gebruik van coderingen, zoals nummers en kleuren, voor het aantal personen en verschillende soorten gebruik, dat vergemakkelijkt het noteren terwijl je wandelt.

Varianten

- Zie de kaart 'A1. Observeren van ontmoetingen' in deze toolbox
- Zie de kaart 'A2. Observeren van bewegingen' in deze toolbox
- Zie de kaart 'B8. Wandelgesprekken' in deze toolbox
- Zie de kaart 'C1. Thermal walk met hittemeters' in deze toolbox

Achtergrond

Geïnspireerd op methode 'Walk-by observations', Mehta, V. (2007). Lively cities. Determining Environmental Characteristics to Support Social Behavior. Journal of Planning Education and Research 27(2). <https://doi.org/10.1177/0739456X07307947>.

Bijlage Voorbeeld invullijst

Hoort bij de kaart 'A3. Wandelobservaties'

Deze bijlage toont een voorbeeld van een invullijst. Tijdens het observeren worden belangrijke gegevens vastgelegd op deze lijst. Deze lijst is gebruikt tijdens de evaluatie van het Javapleintje, onderdeel van onderzoekslocatie het Floresplein.

[illegible]

B1. Maquettegesprekken

Categorie: B. Dialoog

Deze methode geeft inzicht in wat gebruikers van de openbare ruimte vinden van hun omgeving. Je achterhaalt wat zij prettige en onprettige plekken vinden. Met de maquette spreek je gemakkelijk mensen aan en behoud je tijdens het gesprek de focus op de locatie. Het maken van de maquette kost wat tijd, maar het levert veel op.

Foto: JK

Stappenplan

Vorbereiden

Maak een maquette op schaal van de onderzoekslocatie met een onderbord van foam (of een ander materiaal waar je gemakkelijk doorheen kan prikken). Gebruik een accurate onderlegger van bijvoorbeeld de [BGT download viewer van PDOK](#), dan werk je precies en verlies je geen details. Knip smalle strookjes papier voor het registreren van beweegredenen.

- 1 Ga met de maquette op of nabij de onderzoekslocatie staan, op een plaats waar je gemakkelijk en veilig mensen aan kan spreken en een kort gesprek kan voeren.
- 2 Vraag een voorbijganger een **prettige** plek aan te wijzen op de maquette en plaats hier een groene pin.
- 3 Vraag de voorbijganger naar de reden en schrijf deze in een paar woorden op een strookje papier. Dit prik je onder de desbetreffende groene pin.
- 4 Vraag een voorbijganger een **onprettige** plek aan te wijzen op de maquette en plaats hier een rode pin.
- 5 Vraag de voorbijganger naar de reden en schrijf deze in een paar woorden op een strookje papier. Dit prik je onder de desbetreffende rode pin.
- 6 Wanneer je een aantal mensen hebt gesproken en geen nieuwe antwoorden meer krijgt stopt het onderzoek.
- 7 Herhaal de methode op andere tijdstippen, dagdelen en dagen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van wat mensen van de onderzoekslocatie vinden.

Een maquette is een fysiek tastbaar driedimensionaal model van een specifieke omgeving. Deze is altijd op schaal gemaakt en het detailniveau is passend bij de onderzoeksopgave.

Geschikte omstandigheden

Bij mooi weer

Doelgroep

Iedereen in de openbare ruimte

Groepsgrootte

2-3 onderzoekers
1-2 participanten

Vorbereidingstijd

1 dag

Tijdsduur per meting

Ongeveer 30 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Moeilijk qua voorbereiding, Gemakkelijk tijdens het meten

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemakkelijk

Benodigdheden

- Maquette (zelf van tevoren maken)
- Groene en rode pinnen
- Strookjes papier
- Pennen

B2. Kaartgesprekken met fiches

Categorie: B. Dialoog

Deze methode geeft inzicht in wat er volgens gebruikers van de openbare ruimte zou moeten worden veranderd in hun omgeving. Je haalt de gewenste veranderingen op omtrent thema's die op de onderzoekslocatie spelen. Je maakt hierbij gebruik van een kaart van de onderzoekslocatie en fiches. Op deze fiches zijn de belangrijke thema's die in de wijk spelen, zoals groen, spelen en ontmoeten, met symbolen afgebeeld. De kaart en fiches dienen als hulpmiddelen om het gesprek te voeren en tijdens het gesprek de focus op de locatie te behouden.

Stappenplan

Vorbereiden

Druk een kaart van de onderzoekslocatie op schaal af. Gebruik een accurate onderlegger van bijvoorbeeld de [BGT download viewer van PDOK](#), dan werk je precies en verlies je geen details. Maak fiches met daarop symbolen van de belangrijke thema's die in de wijk spelen. Benoem een onderzoeker tot gespreksvoerder en een onderzoeker tot notulist.

- 1 Ga met de kaart en fiches op of nabij de onderzoekslocatie staan, op een plaats waar je gemakkelijk en veilig mensen aan kan spreken en een kort gesprek kan voeren.
- 2 Vraag een voorbijganger om fiches te leggen op plekken op de kaart die hij of zij graag ziet veranderen.
- 3 Vraag de voorbijganger de gekozen plekken toe te lichten, wat hij of zij zou willen veranderen en waarom. Registreer de antwoorden.
- 4 Fotografeer de kaart, zodat de data niet verloren gaan wanneer er met een nieuwe voorbijganger wordt gesproken.
- 5 Herhaal de tweede tot en met de vierde stap met verschillende voorbijgangers.
- 6 Wanneer je een aantal mensen hebt gesproken en geen nieuwe antwoorden meer krijgt stopt het onderzoek.
- 7 Herhaal de methode op andere tijdstippen, dagdelen en dagen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de gewenste veranderingen van de onderzoekslocatie.

Geschikte omstandigheden
Bij mooi weer

Doelgroep
Iedereen in de openbare ruimte

Groepsgrootte
2-3 onderzoekers
1-2 participanten

Vorbereidingstijd
1 dag

Tijdsduur per meting
Ongeveer 30 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers
Moeilijk qua voorbereiding,
Gemakkelijk tijdens het meten

Moeilijkheidsgraad participanten
Gemakkelijk

Benodigdheden

- Kaart van het gebied
- Fiches met symbolen
- Notitieboekje
- Pennen

Tips

- Om deze onderzoeksmethode te kunnen toepassen, is het van belang dat je vooraf onderzoek doet naar de locatie en de thema's die hier spelen. Geef vervolgens deze thema's op de fiches weer. Maak ook enkele fiches zonder symbolen, zodat participanten de ruimte hebben om zelf thema's toe te voegen.
- Vergeet niet om na elk gesprek een foto te maken van de op de kaart verzamelde data. Wanneer je op een drukke locatie staat, kan het best hard werken zijn en dan wordt deze stap snel overgeslagen.

Variant

Zie de kaart 'Bl. Maquettegesprekken' in deze toolbox

Referentie

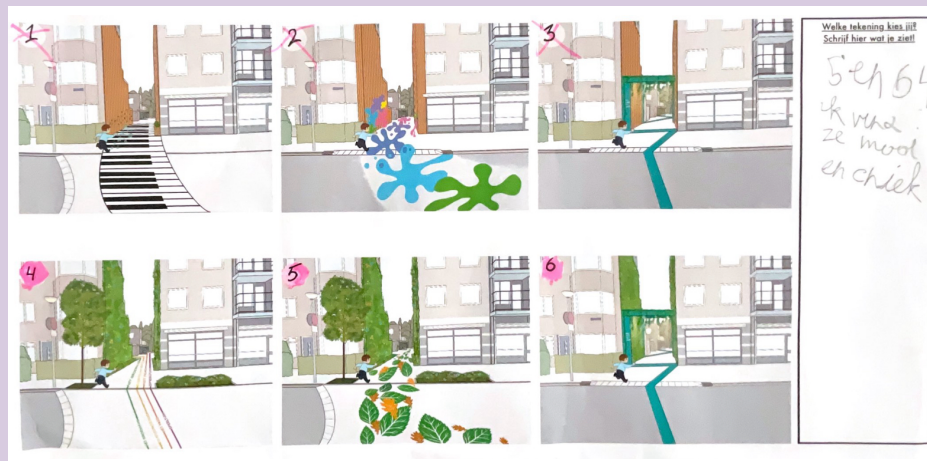
PDOK download viewer – BGT <https://app.pdok.nl/lv/bgt/download-viewer/>

B3. Wensen inventariseren met afbeeldingen

Categorie: B. Dialoog

Deze methode geeft inzicht in de wensen die mensen hebben voor hun omgeving. Je maakt of verzamelt verschillende beelden en vraagt mensen wat zij hierin zien en wat zij hiervan vinden. Je achterhaalt wat participanten aantrekkelijk vinden en waarom. Deze methode is ook zeer geschikt voor kinderen.

Stappenplan

Voorbereiden

Plaats op een groot vel verschillende afbeeldingen die bepaalde thema's vertegenwoordigen. Zorg ervoor dat de afbeeldingen in gelijke mate visueel aantrekkelijk zijn door ze consistent uit te voeren in bijvoorbeeld tekenstijl, kleur en formaat. Laat schrijfruimte over op het vel. Leg het grote vel en de stickers klaar, bedenk vooraf hoeveel stickers je de participant geeft.

- 1 Laat het vel zien aan de participant.
- 2 Vraag de participant stickers te plakken bij de afbeeldingen die hij of zij het meest **aantrekkelijk** vindt.
- 3 Vraag de participant waarom hij of zij voor deze afbeeldingen gekozen heeft. Dit kan de participant noteren op het vel. Indien nodig kan je de participant hierbij helpen.
- 4 Eventueel kunnen stap 2 en 3 herhaald worden om te onderzoeken welke afbeeldingen de participant juist **onaantrekkelijk** vindt. Je kunt dan gebruik maken van een andere kleur stickers.
- 5 Vraag aan de participant of er afbeeldingen of thema's missen. Noteer wanneer dit het geval is.
- 6 Herhaal de stappen met meerdere participanten om te achterhalen over welke onderwerpen mensen het eens zijn dan wel van mening verschillen.

Geschikte omstandigheden
Binnen

Doelgroep
Vanaf 6 jaar

Groepsgrootte
1-3 onderzoekers
1-30 participanten

Vorbereidingstijd
1 dag

Tijdsduur per meting
15-30 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers
Gemiddeld

Moeilijkheidsgraad participanten
Gemakkelijk

Benodigdheden

- Afbeeldingen (eventueel zelf maken)
- Stickers
- Pennen
- Notitieboekje

Tips

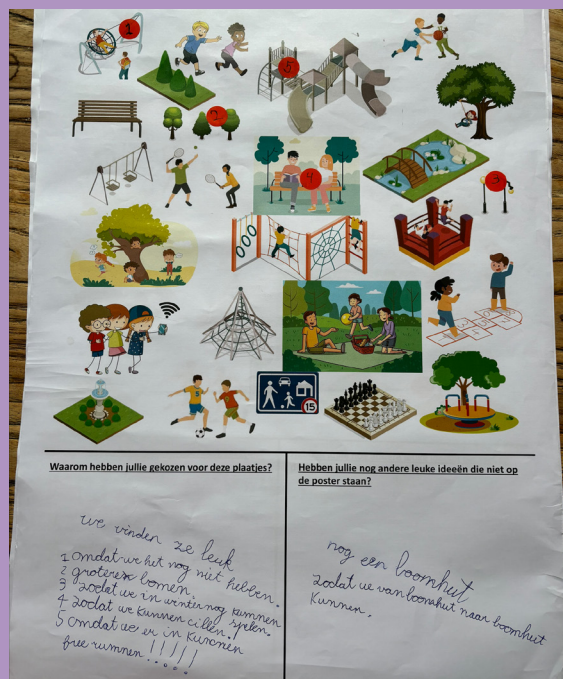
- Vraag wat de participant ziet in de afbeeldingen waarbij de stickers geplakt zijn. Het komt soms voor dat een participant iets anders in de afbeelding ziet dan wat de onderzoeker van tevoren bedacht heeft.
- Deze methode kan per individu worden uitgevoerd of met groepjes. Wanneer je de methode per groepje uitvoert, registreer dan ook wat er gezegd wordt tijdens het overleggen.
- Wanneer je deze methode voor een grote groep uitvoert, wordt aangeraden iedereen uit de groep te voorzien van een eigen vel, stickers en een pen. Iedereen kan dan zijn eigen mening geven in relatief korte tijd.

Variant

Zie de kaart 'B4. Meninge inventariseren met stellingen' in deze toolbox

Achtergrond

Geïnspireerd op methode 'Card Sort', IDEO. (2015). The Field Guide to Human-Centered Design. <https://www.ideo.com/journal/design-kit-the-human-centered-design-toolkit>

B4. Meningen inventariseren met stellingen

Categorie: B. Dialoog

Deze methode geeft inzicht in wat mensen vinden van een specifieke situatie in de omgeving. Je legt mensen stellingen voor, toont bijbehorende foto's of afbeeldingen en vraagt mensen of zij het eens of oneens zijn met deze stelling. Met deze methode worden gerichte meningen opgehaald over een specifiek onderwerp. Deze methode is ook geschikt voor kinderen vanaf ongeveer 8 jaar.

Geschikte omstandigheden
Binnen

Doelgroep
Vanaf 8 jaar

Groepsgrootte
1-2 onderzoekers
1-30 participanten

Vorbereidingstijd
Halve dag

Tijdsduur per meting
10-30 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers
Gemiddeld

Moeilijkheidsgraad participanten
Gemiddeld

Benodigdheden

- Formulieren met stellingen en bijbehorende afbeeldingen
- Scherm voor tonen afbeeldingen (indien deze niet op het formulier zijn afgebeeld)
- Stickers (groen, geel en rood)

6	Ik vind het leuk om in de boomhut te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom. nee want het is altijd heel druk		
7	Ik speel graag op het gras van het speelveld.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom. ja, meestal voetbal als er een auto is		
8	Ik vind het vervelend dat er auto's langs mijn basisschool rijden.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom. Als je uit school gaat dan moet je oessen en dat is best spannend		

Stappenplan

Vorbereiden

Maak een formulier met de te behandelen stellingen. Voeg bij elke stelling een of meer relevante foto's of afbeeldingen toe. Dit helpt de participanten om de context beter te begrijpen en stelt hen in staat om gerichte antwoorden te geven.

- 1 Geef elke participant een formulier met stellingen.
- 2 Toon de foto's of afbeeldingen behorende bij de stelling op een scherm als deze niet zijn afgebeeld op het formulier.
- 3 De participanten plakken voor elke stelling een sticker: groen is mee eens, rood is mee oneens en geel is een twijfelgeval.
- 4 De participant noteert voor elke stelling de reden voor het plakken van de betreffende sticker.
- 5 Wanneer alle stellingen behandeld zijn, stopt het onderzoek.
- 6 Herhaal de stappen met meerdere participanten om te achterhalen over welke onderwerpen mensen het eens zijn dan wel van mening verschillen.

Tip

Deze onderzoeksmethode kan worden uitgevoerd met een grotere groep mensen. In relatief korte tijd kunnen dan veel meningen tegelijkertijd worden verzameld.

Variant

Zie de kaart 'B3. Wensen inventariseren met afbeeldingen' in deze toolbox

Stelling nummer 5

AAN
SLA

Foto's: TB

5	Ik vind de speeltoestellen gevaarlijk om op te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom.		
nee want ik ben een akrobaatje		

5	Ik vind de speeltoestellen gevaarlijk om op te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom.		
ik vind het hele leuke toestellen		

5	Ik vind de speeltoestellen gevaarlijk om op te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom.		
nee ik vind ze veilig		

5	Ik vind de speeltoestellen gevaarlijk om op te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom.		
je kan vallen		

5	Ik vind de speeltoestellen gevaarlijk om op te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom.		
Beetje omdat van sommige toestellen kan je makkelijk van af vallen		

5	Ik vind de speeltoestellen gevaarlijk om op te spelen.	Plak hier een sticker:
Ben je het hiermee eens, oneens of twijfel je over de stelling? Beschrijf hier waarom.		
ik vind het voor mij niet gevaarlijk alleen als je er niet zo goed in bent kan het gevaarlijk zijn		

B5. Knutselgesprekken

Categorie: B. Dialoog

Bij deze methode start de onderzoeker een gesprek met de participanten terwijl zij samen knutselen of een andere creatieve activiteit uitvoeren. Omdat de aandacht gevestigd is op het knutselen, ontstaat dit gesprek op een laagdrempelige manier. De gezamenlijke activiteit zorgt ervoor dat de participanten en de onderzoeker tijd en aandacht hebben voor elkaar. Deze methode is zeer geschikt voor kinderen.

Stappenplan

Vorbereiden

Stel een lijst met gespreksonderwerpen op en bedenk een knutselopdracht die aansluit op het thema van het onderzoek. Verzamel knutselmateriaal en richt een ruimte zo in dat deelnemers hier gezellig kunnen komen knutselen.

- 1 Nodig deelnemers uit voor een knutselgesprek.
- 2 Knutsel samen aan de knutselopdracht.
- 3 Ga met de participanten in gesprek over de verschillende gespreksonderwerpen.
- 4 Wanneer de knutselopdracht is uitgevoerd en alle gespreksonderwerpen behandeld zijn, stopt de methode.
- 5 Noteer direct na het gesprek alle belangrijke bevindingen en opmerkingen.
- 6 Herhaal de stappen met meerdere (groepjes) participanten om zo goed mogelijk in kaart te brengen wat participanten wensen voor de inrichting van dit gebied.

Geschikte omstandigheden
Binnen

Doelgroep
Vanaf 6 jaar

Groepsgrootte
2 onderzoekers
1-4 participanten

Vorbereidingstijd
Halve dag

Tijdsduur per meting
15-60 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers
Gemiddeld

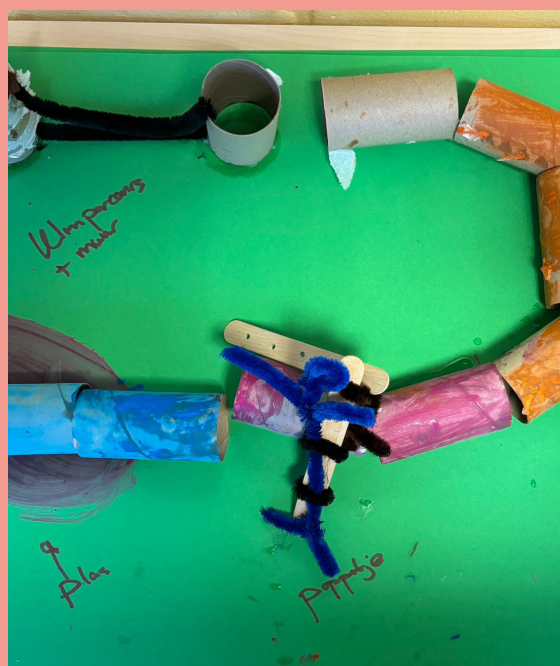
Moeilijkheidsgraad participanten
Gemiddeld

Benodigdheden

- Knutselmateriaal
- Knutselopdracht
- Gespreks-onderwerpen
- Notitieboekje
- Pennen

Varianten

- Zie de kaart 'B8. Wandelgesprekken' in deze toolbox
- Zie de kaart 'B9. Pizzagesprekken' in deze toolbox

Foto's: IS

B6. Ingrediënten voor de openbare ruimte

Categorie: B. Dialoog

De uitspraak hiernaast wordt gedaan in de documentaire: 'Ogen op het plein'. Deze documentaire is tijdens het project ontwikkeld en gaat over een vijftal pleinen die recentelijk opnieuw zijn ingericht en vergroend. Voor deze documentaire zijn ruimtelijke professionals geïnterviewd.

Deze methode is ontwikkeld om met mensen in gesprek te gaan en is toegepast tijdens en na het kijken van de documentaire, maar is ook bruikbaar in andere situaties. Alle participanten krijgen stickers met daarop ingrediënten die te vinden zijn in een lasagne. Vervolgens schrijven participanten, al dan niet tijdens het kijken van de film, op de stickers wat zij belangrijk vinden voor de openbare ruimte in hun eigen leefomgeving. Alle stickers worden op een groot vel geplakt waarop een lasagneschaal is afgebeeld. Deze methode bevordert het ontstaan van verdiepende gesprekken.

Stappenplan

Vorbereiden

Druk een afbeelding van een lasagneschaal af op A0-formaat en hang deze op. Druk stickers af waarop ingrediënten staan afgebeeld die te vinden zijn in een lasagne. Laat schrijfruimte over op deze stickers. Leg stickers en pennen op de stoelen waar participanten gaan zitten.

- 1 Geef een uitleg aan de participanten over de methode.
- 2 Start de documentaire (of andere activiteit).
- 3 Participanten schrijven op welke ingrediënten zij belangrijk vinden voor de openbare ruimte.
- 4 Nodig de participanten uit bij de lasagneschaal op A0-formaat om de stickers op te plakken.
- 5 Ga het gesprek aan met de participanten.
- 6 Maak na afloop een foto voor de dataverzameling.

"In de openbare ruimte gaat het over lasagne maken, het stapelen van meerdere oplossingen. Daar zijn hele mooie ingrediënten voor, met bijvoorbeeld groen, speelmogelijkheden en water." (Thomas Klomp van Samen Klimaatbestendig)

Geschikte omstandigheden

Binnen (indien van toepassing vlakbij het scherm waarop de documentaire wordt getoond)

Doelgroep

Vanaf 12 jaar

Groepsgrootte

1-3 onderzoekers
5-50 participanten

Vorbereidingstijd

Halve dag

Tijdsduur per meting

15 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemiddeld

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemakkelijk

Benodigdheden

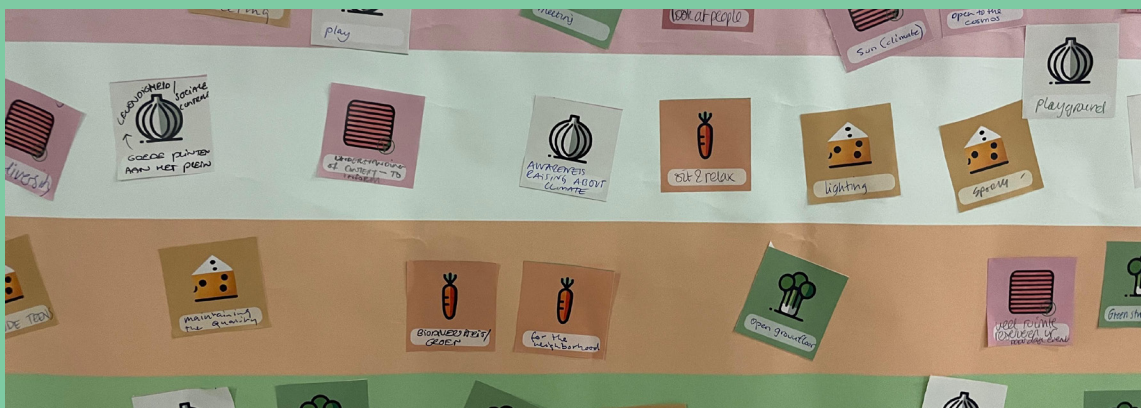
- Groot vel met lasagneschaal
- Stickers met ingrediënten
- Pennen

Tip

De methode kan worden toegespitst op verschillende situaties. Het plakken van stickers is een gemeenschappelijke handeling die mensen naar dezelfde plek in de ruimte trekt na een gezamenlijke activiteit, zoals het kijken van een film. Het voorkomt dat mensen direct weg gaan

Referentie

Komrij, I., Postma, H., Pueper, K., Koning, J., Epping A.V. (2025, 21 februari). Documentaire 'Ogen op het plein'. <https://www.youtube.com/watch?v=uXltVFybltg&t=1412s>

B7. Dialloogtafel

Categorie: B. Dialloog

Met de dialloogtafel gaan gebruikers en omwonenden van een plein of andere plek in de openbare ruimte met elkaar het gesprek aan over deze locatie. Participanten krijgen gekleurde brillen op, waarbij de verschillende kleuren symbool staan voor verschillende invalshoeken, bijvoorbeeld vanuit klimaatadaptatie, spelen, bewegen en ontmoeten. Voor het stimuleren van interactie en discussie tussen de deelnemers worden kaartjes met stellingen en vragen gebruikt. De methode betreft gebruikers bij de herinrichting van de onderzoekslocatie en laat hen samen ideeën formuleren voor een nieuwe invulling van de openbare ruimte.

Stappenplan

Voorbereiden

Druk een actuele satellietfoto van de locatie op grootformaat af en leg deze op een tafel. Bedenk prikkelende stellingen of vragen die over de inrichting gaan en druk deze af op kaartjes. Leg de kaartjes op het vel op de tafel: nu heb je een dialloogtafel. Neem 4 of 8 brillen met gekleurde glazen in vier verschillende kleuren mee. Benoem een onderzoeker tot discussieleider en een onderzoeker tot notulist.

- 1 Laat de participanten plaatsnemen rondom de tafel. Elke participant krijgt een gekleurde bril op, passend bij een bepaalde invalshoek, bijvoorbeeld spelen, bewegen, ontmoeten of klimaatadaptatie.
- 2 De discussieleider leest een stelling of vraag voor.
- 3 Deelnemers reageren hierop vanuit hun eigen invalshoek.
- 4 De notulist registreert alle opmerkingen en bevindingen.
- 5 Wanneer de tijd om is of alle kaartjes op zijn, wordt het gesprek afgerond en is de methode afgelopen.
- 6 Herhaal de stappen met meerdere groepjes participanten om de betrokkenheid bij de inrichting van de locatie te vergroten.

Geschikte omstandigheden

Binnen of buiten bij mooi weer

Doelgroep

Voor gebruikers en omwonenden van een plein of andere locatie

Groepsgrootte

2-3 onderzoekers
4 of 8 participanten

Vorbereidingstijd

Halve dag

Tijdsduur per meting

30 minuten per observatie

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemiddeld

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemiddeld

Benodigdheden

- Actuele satellietfoto van de locatie op grootformaat (A2-, A1- of A0-formaat)
- Tafel
- Kaartjes met stellingen en vragen
- Gekleurde brillen
- Notitieboekje
- Pennen

Tip

Bij mooi weer kan deze methode bijvoorbeeld worden toegepast midden op een plein dat opnieuw wordt ingericht. Het is handig om de methode te koppelen aan een andere activiteit op het plein die veel bezoekers trekt, zoals een buitenspeeldag of buurtfeest. Op deze manier trek je zo veel mogelijk participanten aan.

Foto: RH

B8. Wandelgesprekken

Categorie: B. Dialoog

Bij deze methode wandelen de onderzoekers samen met de participanten in het te onderzoeken gebied. Ondertussen gaan zij op een laagdrempelige manier in gesprek over thema's die voor de inrichting van dit gebied relevant zijn. Dit biedt de kans om het ook over gerichte onderwerpen te hebben. Bovendien kunnen participanten tijdens een wandelgesprek plekken waar zij langslopen aanwijzen die ze prettig of minder prettig vinden en toelichten wat hiervoor de redenen zijn.

Stappenplan

Voorbereiden

Stel een lijstje op met gespreksonderwerpen die voor de inrichting van dit gebied relevant zijn. Bedenk een wandelroute waarbij de onderzoekslocatie vanuit verschillende perspectieven goed bekeken kan worden. Bij voorkeur wordt een door de participanten gekozen route gevolgd die zij in hun dagelijks leven regelmatig afleggen, maar het is aan te raden om een route achter de hand te hebben.

- 1 Nodig deelnemers uit voor een wandeling.
- 2 Start de wandeling.
- 3 Ga met de participanten in gesprek over de verschillende gespreksonderwerpen.
- 4 Wanneer de wandeling eindigt en het gesprek is afgerond, stopt de methode.
- 5 Noteer direct na het gesprek alle belangrijke bevindingen en opmerkingen.
- 6 Herhaal de stappen met meerdere (groepjes) participanten om zo goed mogelijk in kaart te brengen wat mensen van de inrichting van dit gebied vinden.

Geschikte omstandigheden

Buiten op de onderzoekslocatie

Doelgroep

Iedereen

Groepsgrootte

1-2 onderzoekers

1-6 participanten

Vorbereidingstijd

Halve dag

Tijdsduur per meting

30-60 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemakkelijk

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemakkelijk

Benodigdheden

- Gespreks-
onderwerpen
- Notitieboekje
- Pennen

Varianten

- Zie de kaart 'A3. Wandelobservaties' in deze toolbox
- Zie de kaart 'B5. Knutselgesprekken' in deze toolbox
- Zie de kaart 'B9. Pizzagesprekken' in deze toolbox
- Zie de kaart 'C1. Thermal walk met hitemeters' in deze toolbox

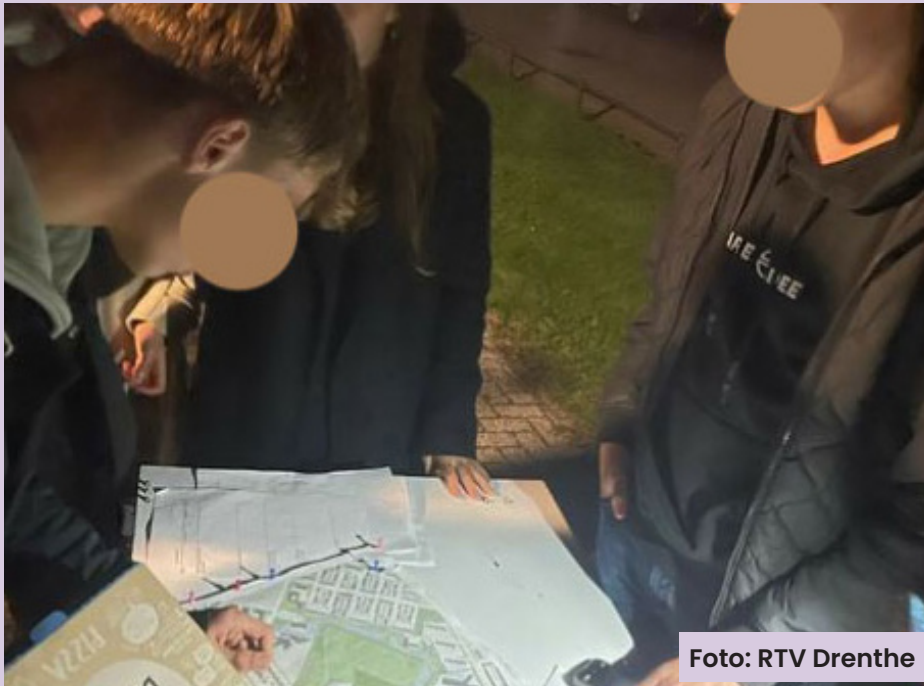

Foto: NV

B9. Pizzagesprekken

Categorie: B. Dialoog

Deze methode kan worden gebruikt om in gesprek te gaan met moeilijker te betrekken groepen, zoals hangjongeren. Door samen pizza's te eten, kunnen onderzoekers op een laagdrempelige manier met hen in contact komen, om het te hebben over thema's die voor het te onderzoeken gebied relevant zijn. Tijdens het eten kunnen gesprekken worden gevoerd over vooraf bedachte onderwerpen, zoals behoeften en wensen voor een ontmoetingsplek.

Stappenplan

Vorbereiden

Stel een lijstje op met gespreksonderwerpen en bestel pizza's. Begeef je naar een locatie in de openbare ruimte waar hangjongeren zich vaak bevinden.

- 1 Nodig de aanwezigen uit voor het eten van pizza's.
- 2 Ga tijdens het eten met hen in gesprek over de verschillende gespreksonderwerpen.
- 3 Wanneer de pizza's op zijn en het gesprek afgerond is, stopt de methode.
- 4 Noteer direct na het gesprek alle belangrijke bevindingen en opmerkingen.
- 5 Herhaal de stappen met meerdere (groepjes) participanten om zo goed mogelijk inzicht te krijgen in hun verschillende meningen en ervaringen.

Geschikte omstandigheden

Tijdens mooi weer buiten op de onderzoekslocatie

Doelgroep

Zeer geschikt voor jongeren

Groepsgrootte

2-3 onderzoekers
2-6 participanten

Vorbereidingstijd

1 uur

Tijdsduur per meting

15-60 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemakkelijk

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemakkelijk

Benodigdheden

- Pizza's
- Gespreks-
onderwerpen
- Notitieboekje
- Pennen

Varianten

- Zie de kaart 'B5. Knutselgesprekken' in deze toolbox
- Zie de kaart 'B8. Wandelgesprekken' in deze toolbox

Referentie

RTV Drenthe (2024, 6 november). Bakfiets vol gratis pizza's als ijsbreker bij jeugdoverlast in Assen. <https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/16967309/bakfiets-vol-gratis-pizzas-als-ijsbreker-bij-jeugdoverlast-in-assen>

Foto: RTV Drenthe

C1. Thermal walk met hitemeters

Categorie: C. Meten

Een thermal walk is een methode om de hitte die gemeten en ervaren wordt in een bepaald gebied in kaart te brengen. Tijdens een wandeling worden onder andere de luchttemperatuur, de gevoels temperatuur en de thermische beleving geregistreerd. De opgehaalde data laten zien welke inrichtingselementen het heetst, het koelst, het meest aangenaam en onaangenaam zijn. Deze methode wordt gebruikt om te meten en kan daarnaast ook bijdragen aan educatie.

Foto: RH

Stappenplan

Voorbereiden

Zet op een kaart een looproute uit met een aantal meetpunten. Zorg ervoor dat de locaties van de meetpunten variëren in termen van schaduw, wind, water, groen en ruimte. Druk de looproute af. Verdeel de participanten in kleine groepen en geef elk groepje de kaart met de looproute, een vragenlijst, een meetinstrument en pennen. Leg de participanten uit hoe het meetinstrument werkt, zodat ze hier zelf mee aan de slag kunnen.

- 1 Laat de participanten naar een meetpunt toe gaan op de looproute.
- 2 Laat de participanten eerst de vragen op de invulijst invullen die gaan over het ervaren van de weersomstandigheden, zoals de gevoels temperatuur en de aan- of afwezigheid van wind, zon en schaduw.
- 3 Laat de participanten nu metingen uitvoeren van onder andere de luchttemperatuur, de globale temperatuur, de luchtvochtigheid, de windsnelheid en de windrichting. Vul de resultaten van de metingen in op de invulijst.
- 4 Herhaal de tweede en de derde stap totdat op alle meetpunten van de looproute gemeten is.
- 5 Bespreek in een nagesprek de conclusies over de hittebestendigheid van het onderzochte gebied en eventuele aanbevelingen ter verbetering van de onderzoekslocatie. Registreer bevindingen, verbeterpunten en andere belangrijke opmerkingen.

Geschikte omstandigheden

Bij mooi weer

Doelgroep

Volwassenen

Groepsgrootte

1-2 onderzoekers

4-8 participanten

Vorbereidingstijd

Halve dag

Tijdsduur per meting

1,5 uur met nabespreking

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemiddeld

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemiddeld

Benodigdheden

- Kaart met looproute en meetpunten
- Een meteorologisch meetinstrument om de lucht- en gevoels temperatuur te meten (bijvoorbeeld een Kestrell meter)
- Vragenlijst
- Notitieboekje
- Pennen

Bijlage

Vragenlijst

Tip

Inspiratie voor meetpunten:

- Meetpunt in de schaduw van een boom boven verharding
- Meetpunt in de schaduw van een boom boven gras
- Meetpunt in de schaduw van een gebouw
- Meetpunt in de zon boven gras
- Meetpunt in de zon boven tegels
- Meetpunt op een bankje boven tegels in de zon
- Meetpunt op een bankje boven gras in de zon
- Meetpunt op een bankje boven tegels in de schaduw
- Meetpunt op een bankje boven gras in de schaduw
- Meetpunt speeltoestel in de zon boven verharding
- Meetpunt speeltoestel in de schaduw

Varianten

- Zie de kaart 'B8. Wandelgesprekken' in deze toolbox
- Zie de kaart 'A3. Wandelobservaties' in deze toolbox

Achtergrond

Geïnspireerd op de methode 'Thermal Walk', Hogeschool van Amsterdam (2020, april). Thermal Walk: ervaren hitte inzichtelijk maken. <https://www.hva.nl/onderzoeks-resultaten/2020/4/thermal-walk>

Foto: JK

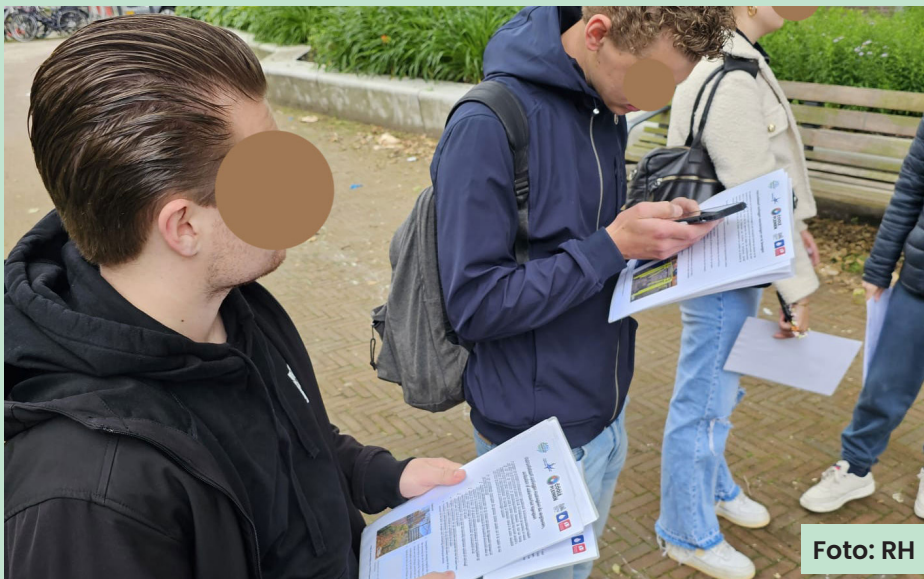
Hoort bij de kaart 'C1. Thermal walk met hittemeters'

[illegible]

D1. Climate Scan

Categorie: D. Registratie

ClimateScan is een open source database waarin op eenvoudige wijze klimaatadaptieve maatregelen kunnen worden vastgelegd, zoals geveltuinen, wadi's en groene daken. Onderzoekers, bewoners en anderen kunnen een account aanmaken en zelf klimaatadaptieve maatregelen toevoegen, inclusief allerlei informatie zoals gegevens over het (technisch) functioneren, foto's en filmpjes. Deze klimaatmaatregelen worden direct toegevoegd en zichtbaar op de kaart die op de website wordt getoond.

Geschikte omstandigheden
Altijd mogelijk

Doelgroep
Vanaf 12 jaar

Groepsgrootte
1 onderzoeker of
1 participant

Tijdsduur per meting
10-20 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers
Gemakkelijk

Moeilijkheidsgraad participanten
Gemakkelijk

Benodigdheid
Smartphone met
camera en GPS

Stappenplan

Voorbereiden

- 1 Open de website climatescan.nl op je smartphone.
- 2 Klik op 'Interactieve kaart openen'.
- 3 Klik vervolgens rechtsboven op 'Registreren' om een gratis account aan te maken.
- 4 Vul de volgende gegevens in: naam, e-mailadres, land, expertise/focus/onderwerp, wachtwoord.
- 5 Klik op 'Account aanmaken'.
- 6 Klik op 'Registreer'.
- 7 Klik op 'Ik ga akkoord'.

Je hebt nu een account en bent ingelogd. Nu kun je items vastleggen in ClimateScan. Zie de achterzijde van deze kaart voor een voorbeeld in het vervolg van het stappenplan.

Stappenplan (vervolg)

Project toevoegen

- 1 Klik op 'Project toevoegen'.
- 2 Klik op 'GPS'.
- 3 Klik op 'Doorgaan'.
- 4 Kies de categorie, bijvoorbeeld 'Water'.
- 5 Kies de categorie, bijvoorbeeld '(Bio)swale'.
- 6 Kies de categorie, bijvoorbeeld 'Vegetated bioswale'.
- 7 Kies een naam, bij voorkeur in het Engels. Bijvoorbeeld 'Bioswale Playground Coolsquare'.
- 8 Geef een Engelstalige omschrijving.
- 9 Klik op 'Doorgaan'.
- 10 Voeg een foto toe met een omschrijving.
- 11 Klik op 'Doorgaan'.
- 12 Voeg eventueel meer foto's toe of klik direct op 'Doorgaan'.
- 13 Voeg eventueel meer informatie toe, zoals een projectvideo of een website.
- 14 Sla de gegevens op.

Tip

Download de app ClimateScan voor extra gebruiksgemak. Wanneer je account is geregistreerd kun je gemakkelijk inloggen op de app.

Referentie

<https://www.climatescan.nl/>

E. Pleinenbingo

Categorie: E1. Educatie

Met deze methode leren kinderen spelenderwijs over klimaatadaptieve inrichtingen van pleinen. Kinderen vinken op de voorzijde van de bingokaart aan wat ze zien op het plein, zoals bomen, het type afwatering en het soort ondergrond. Op de achterzijde van de kaart kunnen ze door het aantal vakjes te tellen zien hoe goed het plein scoort op het gebied van klimaatadaptatie. Na het spel kan met de kinderen in gesprek worden gegaan.

Foto: RH

Stappenplan

Voorbereiden

Druk de bingokaart (zie bijlage) af en leg pennen klaar.

- 1 Deel de bingokaarten en pennen uit aan de kinderen.
- 2 De kinderen kruisen op de bingokaart de elementen aan die ze vinden op het plein.
- 3 De kinderen tellen hoeveel vakjes ze hebben aangekruist per kleur (rood, groen of blauw).
- 4 Op de achterkant van de bingokaart bepalen ze de scores aan de hand van het aantal vakjes. De scores vertellen iets over hoe klimaatadaptief het plein is op het gebied van hittebestendigheid, wateroverlast en infiltratiemogelijkheden.
- 5 In een nagesprek kan er met de kinderen worden nagedacht over hoe het plein eventueel klimaatadaptiever kan worden ingericht.

Geschikte omstandigheden

Bij mooi weer

Doelgroep

Van 6 t/m 12 jaar

Groepsgrootte

1-2 kinderen per bingokaart

Vorbereidingstijd

1 uur

Tijdsduur per meting

10 minuten

Moeilijkheidsgraad onderzoekers

Gemakkelijk

Moeilijkheidsgraad participanten

Gemakkelijk

Benodigdheden

- Bingokaart
- Notitieboekje
- Pennen

Bijlage

- Bingokaart

Tip

Deze methode wordt het liefst bij mooi weer uitgevoerd en tegelijkertijd met een andere activiteit die bezoekers trekt, zoals een buitenspeeldag of een buurtfeest. Op deze manier trek je zoveel mogelijk participanten aan.

Referentie

Geïnspireerd op de methode 'Klimaat Scorekaart voor pleinen', Heikoop, R., Oosthoek, E., Rosendal, H & Neele, L. (2024, 29 augustus). Een methodiek om het klimaatadaptatief vermogen van pleinen te kwantificeren. H2O waternetwerk. <https://www.h2owaternetwerk.nl/vakartikelen/een-praktische-methode-om-het-klimaatadaptatief-vermogen-van-pleinen-te-kwantificeren>

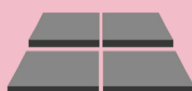
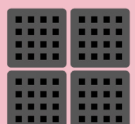
Foto: RH

Bijlage Bingokaart

Hoort bij de kaart 'El. Pleinenbingo'

Deze bijlage toont de bingokaart. Deze is gebruikt tijdens het ClimateHealthCafé bij het Polderplein. Zie achterzijde van deze kaart voor de achterzijde van de bingokaart.

Pleinen Bingo

 Boom tot 4 meter	 Boom 4-8 meter hoog	 Boom 8-15 meter hoog	 Boom hoger dan 15 meter
 Lage struik	 Hoge struik	 Planten laag	 Planten hoog
 Zandpad	 Grind	 Boomspiegel	 Gras
 Tegels	 Kunstgras	 Rubbertegels	 Asfalt

Deze bingo maakt onderdeel uit van het RAAK project:
Samen-scholing op Coole pleinen.

Gemaakt door: Lieneke Neele

Illustraties: Janina van de Corput

Expertisecentrum
Maatschappelijke
Innovatie
Rotterdam-Zuid

HOOGESCHOOL
ROTTERDAM

Bingo check

Hoeveel groene vakjes zijn er afgekruist?

0-2

Oei! Het is vast veel te heet om in de zomer op het plein te blijven.

3-4

Het plein heeft al verschillende soorten planten of bomen wat zorgt voor meer schaduw en verkoeling. Maar het kan nog beter!

meer
dan 4

Super! In de zomer zal het minder heet zijn door al dat groen!

Hoeveel blauwe vakjes zijn er afgekruist?

0-1

Oeps, Nu stroomt er veel regen naar het riool.

2-3

Het regenwater kan gelukkig op sommige plekken de grond in stromen! Bomen en planten kunnen genoeg water opnemen uit de bodem met hun wortels.

3-4

Wat fijn! Tijdens een regenbui zullen er minder plassen op het plein liggen!

Hoeveel rode vakjes zijn er afgekruist?

3-4

Ojee, Pas op voor de plassen, anders krijg je natte voeten! Tijdens de zomer wordt de grond ook heel warm.

2-3

Door tegels of asfalt blijven er meer plassen op het plein liggen. Het regenwater stroomt nu naar het riool en niet naar de bodem!

0-1

Wat fijn! Het plein is koeler als er minder steen op het plein ligt. Ook zullen er minder plassen blijven liggen op het plein.

Deze toolbox komt voort uit het onderzoeksproject 'Samenscholing op coole pleinen'. Een belangrijk onderdeel van dit project was het betrekken van diverse groepen bewoners, om in kaart te brengen hoe zij pleinen in hun eigen woonomgeving ervaren en wat hun behoeften en wensen zijn met betrekking tot de herinrichting hiervan. De ervaring leert dat niet alle groepen bewoners worden bereikt via participatiebijeenkomsten, zoals kinderen en ouderen die minder mobiel zijn. Tijdens het onderzoek zijn daarom diverse creatieve methoden en instrumenten ingezet voor het betrekken van allerlei groepen bewoners.

Alle creatieve methoden en instrumenten zijn opgenomen in deze toolbox, zodat gemeenten, onderzoekers en andere partijen deze kunnen gebruiken voor het betrekken van bewoners bij de inrichting van hun leefomgeving.

De toolbox kan eenvoudig worden uitgebreid met nieuwe methoden en instrumenten, zodat optimaal kan worden ingespeeld op de context en specifieke uitdagingen van uiteenlopende onderzoekslocaties.

